

Offentlig økonomi: teori og metode

Om kurset

uddannelse	Forvaltning / Politik og Administration
aktivitetstype	kandidatkursus
Undervisningssprog	Dansk
Tilmelding	Tilmelding sker via stads selvbetjening indenfor annonceret tilmeldingsperiode, som du kan se på Studieadministrationens hjemmeside. Når du tilmelder dig kurset, skal du være opmærksom på, om der er sammenfald i tidspunktet for kursusafholdelse og eksamen med andre kurser, du har valgt. Uddannelsesplanlægningen tager udgangspunkt i, at det er muligt at gennemføre et anbefalet studieforløb uden overlap. Men omkring valgfrie elementer og studieplaner som går ud over de anbefalede studieforløb, kan der forekomme overlap, alt efter hvilke kurser du vælger. Registration through stads self-service within the announced registration period, as you can see on the Studyadministration homepage. When registering for courses, please be aware of the potential conflicts between courses or exam dates on courses. The planning of course activities at Roskilde University is based on the recommended study programs, which do not overlap. However, if you choose optional courses and/or study plans that goes beyond the recommended study programs, an overlap of lectures or exam dates may occur depending on which courses you choose.
Uddybende beskrivelse	Se nærmere under de enkelte kursusgange
Forventet arbejdsindsats (ECTS-deklaration)	Holdundervisning 20 Andet (f.eks. studenteroplæg, øvelser, peer-review) 20 Forberedelse 94 Eksamen 1 Timer i alt 135
Pensum	Fælles for alle deltagere på kursus er nedenstående lærebøger: Bent Greve & Jesper Jespersen (red.) (2019): Den offentlige sektors økonomi. Hans Reitzels Forlag, København. Benævnt GJ ved beskrivelsen af de enkelte kursusgange, 4. udgave Bøgh-Andersen, Lotte m.fl. (2017): Økonomiske incitamenter i den offentlige sektor. Hans Reitzels Forlag, 2. udgave. Stiglitz, Joseph E. og Jay K. Rosengård (2015): Economics of The Public Sector. 4th ed. W.W. Norton & Company. New York / London. Benævnt SR ved beskrivelsen af de enkelte kursusgange. Greve, B. (2019), Velfærdssamfundet - en grundbog. Kapitel 2, 5. udgave, København, Hans Reitzel. Hertil enkelte tekster i moodle relateret til de enkelte kursusgange
Evaluerings- og feedback former	Gennemgang af øvelser og slutevaluering.
Eksamensadministration	ISE Studieadministration (ise-studieadministration@ruc.dk)
Aktivitetsansvarlig	Bent Greve (bgr@ruc.dk) Carina Saxlund Bischoff (carinasb@ruc.dk)
ECTS	5
Forudsætning for deltagelse	Studerende anbefales at have tilegnet sig basal viden om samfundsøkonomi (fx ved at studere indholdet af 'Grundkursus i samfundsøkonomi') samt have kendskab til anvendelse af regneark (fx fra programmet 'Excel').
Læringsudbytte/bedømmelseskriterier	Viden om den offentlige sektors samfundsmæssige rolle i et økonomisk perspektiv.

	• Viden om den økonomiske politiks påvirkning af samfundsøkonomisk effektivitet, velfærdsfordeling og makroøkonomisk stabilitet. • Viden om metodiske redskaber til at analysere effekter af samfundsøkonomiske politikker • Kendskab til økonomiske metoders anvendelse og relevans. • Færdighed i at analysere væsentlige samfundsøkonomiske forhold og økonomisk politik • Færdighed i at fremlægge og diskutere konsekvenser af økonomisk politik og forskellige velfærdsøkonomiske design mht. effektivitet, fordeling og stabilitet. • Færdigheder i at gennemføre kvantitative økonomiske analyser. • Kompetence til at vurdere anvendeligheden af økonomiske metoder.
Overordnet indhold	Forelæsninger vil behandle centrale teorier om offentlig økonomi og reguleringen heraf. Herunder bl.a. den offentlige sektor i samfundsøkonomien, offentlige goder og private goder, markedsfejl, indkomstfordeling, samfunds- og privatøkonomiske aspekter inden for forskellige policy områder. Øvelsestimerne vil præsentere og træne metoder, hvormed aspekter af offentlig økonomi kan beregnes.
Type	Politik og Administration: Obligatorisk kursus - jf. afsnit 2.1 "Uddannelseselementer i 1. semester" når faget læses som fag 1 og afsnit 2.2 "Uddannelseselementer" i 2. semester, når faget læses som fag 2. Forvaltning/Erhvervskandidat i Forvaltning: Valgkursus - Videregående metodekursus.
Undervisnings- og arbejdsform	Forelæsninger efterfulgt af øvelsestimer. Forelæsningerne vil overvejende fokusere på teoretiske og beskrivende aspekter af kursets indhold, mens øvelsestimerne i højere grad vil fokusere på de metodiske og anvendelsesmæssige aspekter.
Prøveform (p2)	Individuel mundtlig prøve med udgangspunkt i fri opgave evt. udarbejdet af en gruppe. Prøven foregår som en dialog Grupperne kan bestå af 2 til 3 studerende. Der kan ved prøven spørges ind til hele pensum. Omfangskravene for det skriftlige produkt er som følger: 1 studerende højst 9.600 tegn inkl. mellemrum. 2 studerende højst 9.600 tegn inkl. mellemrum. 3 studerende højst 9.600 tegn inkl. mellemrum. Omfangskravene er inklusive eventuel forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, figurer og andre illustrationer, men eksklusiv eventuelle bilag. Eksaminationstiden inkl. votering: 25 minutter. Bedømmelsen er en samlet bedømmelse af de(t) skriftlige produkt(er) og den mundtlige prøve. Der foretages en individuel bedømmelse af den enkelte studerendes præstation. Tilladte hjælpemidler til prøven: Personlige notater, egne rapporter og opgavebesvarelser. Bedømmelse: 7-trinsskala. Censur: Intern medbedømmer.
Omprøveform (p2)	Samme som ordinær eksamen
Eksamenskoder	Eksamenskoder : U40100

kursusgange:

Hold: 1

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	10-09-2019 13:15 til 10-09-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Bent Greve (bgr@ruc.dk)
Indhold	Forelæsningen indeholder oversigt over kursets centrale aspekter. Velfærdsteorien og forudsætninger for hvordan markedsøkonomien fungerer præsenteres. Staters centrale økonomiske hovedopgaver: allokering, fordeling og stabilisering. Markedets evne til at sikre effektivitet beskrives. Markedsfejl og andre hensyn, der kan ses som et økonomiske rationale for statens indgreb i markedsøkonomien beskrives.
Pensum	SR: 15-24, 61-69, 81 - 111. GJ: Kap 1 og kap 4.1-4.4, 4.8-4.10

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	10-09-2019 15:15 til 10-09-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nbld@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	17-09-2019 13:15 til 17-09-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Camilla Jensen (camje@ruc.dk)
Indhold	Blandt markedsfejlene er eksternaliteter; positive og negative. De defineres. Eksternaliteter er omkostninger eller gevinster, der ikke umiddelbart tages hensyn til på markedet af de private aktører. Eksternaliteter findes overalt i økonomien. I forelæsningen fokuseres på negative eksternaliteter inden for miljø og energipolitikken. Eksternaliteter kan dog også være positive, f.eks. vaccination (reduceret smittefare), undervisning (bedre kommunikation). Forskellige styringsmidler hvormed der kan tages hensyn til eksternaliteter analyseres, frem for alt foreningsafgifter
Pensum	SR: 129-159, GJ: Kap. 4.6 + kap. 8 i 'Introduktion til mikroøkonomi'

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	17-09-2019 15:15 til 17-09-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	24-09-2019 13:15 til 24-09-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Bent Greve (bgr@ruc.dk)

Indhold	Kommunerne, regionerne og staten, placering og størrelse af opgaver og økonomisk styring i dag (og i fremtiden). Fokus er på en beskrivelse af institutionelle rammer og de instrumenter som især staten anvender i relation til styring af den kommunale og regionale økonomi. Samtidig ses på fordelingen af opgaver og finansiering mellem de forskellige sektorer.
---------	--

Pensum	GJ: Kap 2. og 3.1-3.4 og kap. 12. Greve (2019): Kap 2: Kort rids over den danske forvaltning i Velfærdssamfundet, København, Hans Reitzel, 5. udgave. Bøgh-Andersen, Lotte m.fl. (2017): Kapitel 2 Incitamenters på organisationsniveau og kapitel 4: Økonomiske incitamenters og professionelle normer.
--------	---

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	24-09-2019 15:15 til 24-09-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	01-10-2019 13:15 til 01-10-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Camilla Jensen (camje@ruc.dk) Ole Helby Petersen (olehp@ruc.dk)

Indhold	I første time er fokus på en teoretisk fremstilling af problematikken omkring naturlige monopoler. Det klargøres, hvorfor det er ineffektivt at lade flere virksomheder stå for produktionen. Der sammenlignes med yderpunkterne hhv. fuldkommen konkurrence og monopol. Det samfundsøkonomiske optimum udpeges og i den forbindelse nævnes behovet for offentlig regulering. I anden time fokuserer vi på empiriske erfaringer med privatisering, udlicitering og konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver. Hvad er forskellen på de forskellige former for privatisering, udlicitering og konkurrenceudsættelse? Hvilke konkrete eksempler kender vi? Giver private løsninger lavere priser, højere effektivitet og bedre kvalitet? Vi gennemgår og diskuterer disse spørgsmål med udgangspunkt i danske såvel som internationale erfaringer.
Pensum	SR: 199-229, 2003, GJ kap. 3.6, 3.7 og 4.5, Petersen, O. H., Hjelm, U., & Vrangbæk, K. (2018). Is contracting out of public services still the great panacea? A systematic review of studies on economic and quality effects from 2000 to 2014. Social Policy & Administration, 52(1), 130-157. (teksten kan downloades via RUC / REX).

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	01-10-2019 15:15 til 01-10-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nblc@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	08-10-2019 13:15 til 08-10-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Bent Greve (bgr@ruc.dk)
Indhold	Sundhed og uddannelse er to centrale dele af det danske samfund. Der ses på såvel størrelse og omfang som centrale økonomiske forklaringer på hvordan områderne fungerer, styres og udvikles samt hvilken samfundsøkonomisk virkning de kan have, herunder hvordan de kan ses som investeringer, der giver et samfundsmæssigt afkast. Sundhedsøkonomiske begreber til analyse præsenteres.
Pensum	SR: 111-117 og 367-381. GJ: Kap. 6 og 7

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	08-10-2019 15:15 til 08-10-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	15-10-2019 13:15 til 15-10-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Camilla Jensen (camje@ruc.dk)
Indhold	Udgangspunkt for forelæsningsen er en definition af skat som en pengeoverførsel fra det private til det offentlige uden nogen konkret modydelse den anden vej. Skat er et middel til løsning af mange af statens opgaver, herunder de tre hovedopgaver: Allokering, fordeling og makroøkonomisk balance. Der findes en meget lang række af skatter, hvor de vigtigste nok er personskatter, vareskatter og skat på besiddelse (af fx ejendomme og biler). De fordelingsmæssige konsekvenser af hhv. progressive, proportionale og degressive skatter beskrives. Endvidere belyses beskatningens konsekvenser for incitamentsstrukturen herunder sammenhængen mellem skat og indkomstafhængige offentlige ydelser i form af en sammensat indkomstbeskatning.
Pensum	SR: 511 – 552 (excl. 526 – 538). GJ kap. 9 og GJ, kap. 2.2.3 og 4.8.

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	15-10-2019 15:15 til 15-10-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Camilla Jensen (camje@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	22-10-2019 13:15 til 22-10-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Bent Greve (bgr@ruc.dk)
Indhold	Forelæsningsen gennemgår en relevante indkomstbegreber og forklarer forskellige mål for fordelingen: bl.a. Lorenz-kurven, Gini-koefficient, 20/80 ratio mm. Dernæst diskuteres absolut vs. relativ fattigdom og udviklingen heri. Data til opgørelse heraf diskuteres. Ulighed har samfundsøkonomiske konsekvenser. Disse kan analyseres som en havende konsekvenser både på individuelt niveau, f.eks. gensidig udbytte af at kunne læse, skrive og regne; og på samfundsniveau, f.eks. i form af social mobilitet, kriminalitet og arbejdsproduktivitet. Socialpolitikens sigte er at reducere nogle af de individuelle- og samfundsmæssige barrierer, som indkomst- og formueulighed skaber. Her sondres mellem de arbejdsmarkedsrelaterede og de sygdoms- og alders-, integrationsrelaterede ydelser sammenfattet under betegnelsen de velfærdsstatslige ordninger. Endelig vil skattepolitik, der berøres i gang 7, brugerbetaling, samt finansiering af alderspension øve en væsentlig indflydelse på forskellige

befolkningsgruppers forbrugsmuligheder og opnåelse af velfærdsydelser igennem hele livsforløbet.

Pensum

SR: 192-194 og 472- 482. GJ, kap. 4.7., kap. 5, 8 og 9.2

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	22-10-2019 15:15 til 22-10-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nbhc@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	29-10-2019 13:15 til 29-10-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Bent Greve (bgr@ruc.dk)

Indhold	Hovedprincipperne bag udformning af forskellige velfærdsstatsmodeller gennemgås med henblik på fordeling, eksterne effekter og incitamentsstruktur. Dernæst gennemgås arbejdsmarkedsteori set i lyset af de velfærdsstatslige principper. Der redegøres for hhv. substitutions- og indkomsteffekter i arbejdsudbuddet og betydning af efterspørgselskurvens elasticitet. Hvordan reguleres et arbejdsmarked?
---------	--

Pensum

SR: 591-93 og GJ: Kap. 2.1-2.2 og kap. 10

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	29-10-2019 15:15 til 29-10-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nbhc@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	05-11-2019 13:15 til 05-11-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nblc@ruc.dk)
Indhold	Som udgangspunkt vender vi tilbage til statens tre hovedopgaver: allokering, fordeling og stabilisering. Denne forelæsning fokuserer på det sidste. Hvorfor er det makroøkonomiske system ustabil? Hvad forårsager lange perioder med betydelig arbejdsløshed? Hvorledes kan den økonomiske politik reducere den makroøkonomiske ustabilitet? Hvad er i den sammenhæng finanspolitik og hvilke instrumenter er til rådighed? Begrebet finanseffekt gennemgås og det belyses, at forskellige finanspolitiske instrumenter har forskellig finanseffekt. Den offentlige sektors aktuelle og strukturelle budget saldo forklares med afsæt i teorien om de automatiske konjunkturstabilisatorer. Finanspolitikken anvendes til at modvirke konjunkturudsving. Der føres ekspansiv finanspolitik under lavkonjunktur og kontraktiv under højkonjunktur. Et vigtigt element i nyere tid er de krav, der fra EU stilles til medlemsstaternes finanspolitik. Disse krav og deres konsekvenser beskrives
Pensum	SR: 851 – 869. GJ: Kap 11

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	05-11-2019 15:15 til 05-11-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Nikolaj Bangsted Lem Christensen (nblc@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	12-11-2019 13:15 til 12-11-2019 15:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser (ved Flere Hold/fælles Aktiviteter)	Anders Larsen (andersla@ruc.dk)
Indhold	Vi gennemgår arbejdsgangen for at lave en cost – benefit (c/b) og cost – efficiency analyse (c/e). C/B giver et absolut mål, lønsom eller ej; mens C/E giver et relativt mål (er det ene projekt mere eller mindre lønsomt end det andet for at nå et på forhånd fastsat mål). For at lave en analyse over tid må man sammenveje cost og benefits, der falder forskelligt over tid. Det sker ved diskontering. Vi diskuterer værdisættelse af ikke-markedsomsatte goder og vi analyserer konsekvenserne af hhv. høj og lav diskontering. Den første af de to forelæsninger vil beskrive arbejdsgangen ved udarbejdelse af en C/B eller C/E-analyse. Den anden af de to forelæsninger vil beskrive en lang række cases for der i gennem at skabe forståelse for analysen, dens muligheder og problemer.
Pensum	SR: 296-327 GJ: Kap 3.7-3.11

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode

tidspunkt	12-11-2019 15:15 til 12-11-2019 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	25.1-035 - teori 25.1 (98)
Underviser	Anders Larsen (andersla@ruc.dk)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode - Aflevering af opgave

tidspunkt	25-11-2019 10:00 til 25-11-2019 10:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode - Mundtlig eksamens periode

tidspunkt	02-01-2020 08:15 til 06-01-2020 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	04.1-031 - undervisningsrum (20)

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode - Gen-Aflevering af opgave

tidspunkt	10-02-2020 10:00 til 10-02-2020 10:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt

Metodekursus: Offentlig økonomi: teori og metode - Mundtlig Reeksamens periode

tidspunkt	17-02-2020 08:15 til 17-02-2020 17:00
forberedelsesnorm	ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP	ikke valgt
sted	04.1-027 - grupperum (12)